

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa W. M. W.
przeciwko T. W. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w B.
z dnia 4 marca 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w B. oddalił apelację pozwanego T. W. W. od wyroku Sądu Okręgowego w B. w sprawie o zapłatę na rzecz powódki W. M. W. kwoty 500 000 złotych na podstawie uzupełnionego przez powódkę weksla własnego in blanco wystawionego na jej rzecz przez pozwanego. Wyroki Sądów obu instancji przyznały rację powódce, mimo że Sąd Apelacyjny dokonał częściowo odmiennych ustaleń faktycznych niż znalazły się w uzasadnieniu Sądu pierwszej instancji. Nie miało to jednak wpływu na ocenę prawną roszczenia powódki i trafność rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Okręgowy.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie w zaskarżonym wyroku przepisów postępowania, tj. art. 131 § 1 i art. 132 § 2 k.p.c., a także art. 386 § 4 w związku z art. 386 § 2 k.p.c. i art. 176 ust. 1 Konstytucji oraz

naruszenie art. 210 § 2, art. 211, art. 212 § 1, art. 230 i art. 232 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany odwołał się do oczywistej zasadności skargi, uważając że Sąd pierwszej instancji celowo nie rozpoznał istoty sprawy, a Sąd Apelacyjny dokonując własnych ustaleń faktycznych i rozpoznając istotę sprawy, ale w rezultacie oddalając apelację sprowadził proces do jednej instancji i przez to naruszył powołane w podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) przepisy prawa.

Mając na uwadze znane i utrwalone od dawna stanowisko orzecznictwa i doktryny na rozumienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej od razu można zauważyć, że wniosek skarżącego temu nie odpowiada (por. przykładowo postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12; z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, nie publ.).

W polskim postępowaniu cywilnym ustawodawca opowiedział się obecnie za modelem apelacji pełnej, zakładającym rozpoznanie sprawy w pełnym zakresie przez sądy pierwszej i drugiej instancji. W konsekwencji, regułą jest rozpoznanie sprawy w postępowaniu odwoławczym, niezależnie od rozpoznania, które miało miejsce w pierwszej instancji. Dokonanie przez sąd drugiej instancji samodzielnych ustaleń faktycznych lub ocen prawnych upoważnia go, w konsekwencji, do samodzielnego rozstrzygnięcia sprawy i orzeczenia o jej istocie, bez konieczności przekazywania jej do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Przeciwnie, zgodnie z przepisami, do których odwołuje się także skarżący w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych Sąd drugiej instancji nie może przekazać sprawy do ponownego rozpoznania, poza sytuacjami wyraźnie ustawowo wskazanymi. Z porównania, w szczególności art. 386 § 1 z § 4 k.p.c. wynika, że uwzględniając apelację sąd drugiej instancji zmienia zaskarżony wyrok i orzeka co do istoty sprawy, a jedynie w wypadku, gdy sąd pierwszej instancji nie

rozpoznał istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodnego w całości sąd drugiej instancji może, ale nie musi uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. W praktyce stosowania prawa wąsko rozumie się zastosowanie art. 386 § 4 k.p.c., na gruncie którego to przepisu występuje obszerne orzecznictwo Sądu Najwyższego idące w tym kierunku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2015 r., I CZ 68/15 i cyt. w nim orzeczenia). Podobny pogląd zaprezentował również pozwany, który w apelacji zarzucił Sądowi pierwszej instancji nierozpoznanie istoty sprawy, także odnośnie do zaniechania rzeczywistego rozważenia materiału dowodowego oraz wnosząc przede wszystkim o uzupełnienie dowodów przez Sąd odwoławczy oraz w następstwie o rozpoznanie sprawy co do istoty i jej rozstrzygnięcie, a dopiero ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Z tych względów należało uznać, że nie zostało wykazane przez pozwanego spełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Tak więc na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu.